

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Kultura niemieckiego obszaru językowego II

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia germańska Specjalność Filologia germańska Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 09GERFGS.14HS.13626.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty humanistyczne i społeczne
Koordynator zajęć	Dorota Masiakowska-Osses	
Prowadzący zajęcia	Dorota Masiakowska-Osses	
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	poszerzenie wiedzy osób studiujących w zakresie współczesnych zjawisk społeczno-polityczno-kulturowych niemieckiego obszaru językowego
C2	zapoznanie osób studiujących ze specyficznym słownictwem z zakresu procesów demograficznych, migracyjnych i związanych z mediami
C3	kształtowanie u osób studiujących świadomości różnorodności kulturowej i postawy otwartości wobec inności oraz zrozumienia specyfiki kultury krajów niemieckojęzycznych
C4	kształtowanie umiejętności wypowiadania się w języku niemieckim w zakresie wybranych tematów z użyciem specyficznego dla tych tematów słownictwa
C5	kształtowanie umiejętności tłumaczenia z języka niemieckiego na polski i polskiego na niemiecki w obrębie leksyki wybranych tematów
C6	ćwiczenie umiejętności prowadzenia dyskusji w zakresie poruszanych tematów ze swobodną wymianą poglądów
C7	rozwijanie umiejętności analizy oraz interpretacji danych oraz korzystania z różnych źródeł

Wymagania wstępne

znajomość języka niemieckiego na poziomie co najmniej B1+

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna podstawowe tematy, pojęcia i zagadnienia dotyczące badań kulturoznawczych z obszaru kulturowego języka niemieckiego w zakresie wybranych tematów	GER_K1_W01, GER_K1_W02, GER_K1_W03, GER_K1_W05	Test, Wypowiedź ustna
W2	orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym, politycznym i społecznym obszaru kulturowego języka niemieckiego w zakresie wybranych tematów	GER_K1_W01, GER_K1_W02, GER_K1_W03, GER_K1_W05	Test, Wypowiedź ustna
W3	ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat wybranych polityczno-społeczno-kulturowych zagadnień po 1945 r.	GER_K1_W01, GER_K1_W02, GER_K1_W03, GER_K1_W05	Test
Umiejętności - Student/ka:			
U1	umie samodzielnie zdobywać wiedzę z wykorzystaniem słowników, leksykonów oraz innych tradycyjnych i multimedialnych źródeł informacji a także potrafi analizować, oceniać i selekcjonować informacje z różnych źródeł	GER_K1_U02, GER_K1_U03, GER_K1_U04, GER_K1_U07, GER_K1_U10	Test, Wypowiedź ustna

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U2	formułuje krytyczne sądy na temat omawianych zagadnień w języku niemieckim, potrafi merytorycznie i fachowo argumentować oraz formułować wnioski z wykorzystaniem poglądów innych autorów w języku niemieckim	GER_K1_U03, GER_K1_U04, GER_K1_U05, GER_K1_U07, GER_K1_U08, GER_K1_U09, GER_K1_U11	Wypowiedź ustna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/gotowa do krytycznej oceny posiadanej przez siebie wiedzy i odbieranych treści	GER_K1_K01, GER_K1_K02, GER_K1_K03	Test, Wypowiedź ustna
K2	ma świadomość różnorodności kulturowej i światopoglądowej	GER_K1_K06	Wypowiedź ustna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Rodzina - pojęcie rodziny - model tradycyjny vs. współczesne formy rodziny i związków - zmieniające się funkcje rodziny oraz role jej członków - przemiany modelu rodziny po 1945 r. i ich uwarunkowania.	W1, W3, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
2.	Zmiana demograficzna - pojęcie zmiany demograficznej (demografischer Wandel) - przyczyny i konsekwencje zmian w zakresie stabilności rodziny, dzietności, średniej długości życia.	W1, W3, U1, K1, K2	Konwersatorium
3.	Starzenie się społeczeństwa - przyczyny starzenia się społeczeństw w niemieckim obszarze językowym - konsekwencje dla różnych sfer życia społecznego (system ubezpieczeń społecznych, gospodarka, edukacja, infrastruktura, zaangażowanie polityczne, polityka migracyjna itd.) - procesy adaptacyjne na różnych płaszczyznach do zmieniającej się sytuacji demograficznej (m.in. polityka prorodzinna, równościowa, emerytalna) - obraz i pozycja seniorów w kulturze niemieckiego obszaru językowego.	W1, W2, W3, U2, K1, K2	Konwersatorium
4.	Imigracja do RFN od 1945 r. - pojęcie migracji i migranta - kwalifikacja migracji według różnych kryteriów - grupy migrantów i przyczyny ich przyjazdu do RFN - procesy migracyjne po 1945 r.	W1, W3, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
5.	Gastarbeiterzy jako pierwsza grupa masowej imigracji powojennej w RFN • pojęcie "Gastarbeiter" • przyczyny oraz okoliczności werbunku zagranicznych pracowników przez RFN • korzyści oraz problemy dla stron procesu, krótko- i długoterminowe skutki • Turcy jako największa grupa gastarbeiterów i migrantów w RFN • gastarbeiterzy a inne typy migrantów	W1, W3, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
6.	Państwo i społeczeństwo niemieckie wobec migracji • ustawodawstwo w zakresie imigracji zarobkowej i uchodźczej • polityka integracyjna, strategie i narzędzia integracji • kryzysy i debaty wokół migracji • społeczeństwo wielokulturowe - szanse i wyzwania	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
7.	Środki masowego przekazu • pojęcie mass mediów • rola mediów audiowizualnych w demokratycznym państwie • wolność słowa i rozwój mediów audiowizualnych w Niemczech po 1945 r.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
8.	Rynek prasy • charakterystyka i struktura niemieckiego rynku prasy • trendy na rynku mediów drukowanych • typy i nachylenia polityczno-światopoglądowe ośrodków opiniotwórczych	W1, W2, U1, K1, K2	Konwersatorium
9.	Radiofonia i nowe media w Niemczech • rozwój systemu dualnego (media publiczno-prawne i prywatne) • regulacje dotyczące rynku radiofonicznego (finansowanie, kontrola) • oferta programowa i tendencje rozwojowe • niemieckie koncerny medialne i ich obecność na polskim rynku	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
10.	Aktualne doniesienia medialne związane z demografią, migracją i mediami w niemieckim obszarze językowym.	W2, U1, K1	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda ćwiczeniowa, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	1. Obecność na zajęciach. Dopuszczalne są dwie nieobecności nieusprawiedliwione. 2. Aktywność na zajęciach. 3. Zaliczenie wszystkich testów cząstkowych na co najmniej 60%. Kolokwium niezaliczone należy poprawić. Ocena końcowa kolokwium jest wypadkową ocen cząstkowych. Kryteria oceniania: 1. bardzo dobry (bdb; 5,0) - od 91% (Opanowanie w stopniu bardzo wysokim wiedzy z zakresu materiału omawianego na zajęciach) 2. dobry plus (db plus; 4,5) - od 85 % (Opanowanie w stopniu dobrym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, nieliczne błędy merytoryczne, poziom kompetencji wymagający nieznacznych korekt) 3. dobry (db; 4,0) - od 76 % (Opanowanie w stopniu dobrym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, pewna liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji na poziomie zadowalającym) 4. dostateczny plus (dst plus; 3,5) - od 71 % (Opanowanie w stopniu zadowalającym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, pewna liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji wymagający znacznych korekt) 5. dostateczny (dst; 3,0) - od 60 % (Opanowanie w stopniu zadowalającym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, dość duża liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji wymagający znacznych korekt) 6. niedostateczny (ndst) - poniżej 60% (Niezadowalający stopień opanowania wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, duża liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji wskazujący na nieprzyswojenie materiału zajęć).

Literatura

Obowiązkowa

1. Tatsachen über Deutschland. 2023. E-paper
(https://interactive.deutschland.de/epapertued/epaper-2023_Tatsachen_DE/tatsachen-2023-deu.html#4) (wybrane fragmenty)
2. Dobrowolska-Polak i in.: Niemcy po zjednoczeniu. Społeczeństwo - wielokulturowość - religie. Poznań 2013 (wybrane fragmenty).
3. Migrationsbericht der Bundesregierung. Migrationsbericht 2021. Berlin/Nürnberg 2023 (dostępny online <https://www.bamf.de/DE/Themen/Forschung/Veroeffentlichungen/Migrationsbericht2021/migrationsbericht-2021-node.html>)

Dodatkowa

1. Kuczyński, Ernest / Michał Tomczyk: Polityka - kultura - społeczeństwo. Niemcy, Austria, Szwajcaria w pierwszej dekadzie XXI wieku. Łódź 2013.
2. Luscher, Renate: Landeskunde Deutschland. München 2008.
3. Dane i opracowania dostępne na portalach: demografie-portal.de www.bamf.de www.destatis.de www.sozialpolitik-aktuell.de www.mediendienst-integration.de www.medienmagazin.de www.bpb.de/kurz-knapp/zahlen-und-fakten/datenreport-2021/

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Przygotowanie do zaliczenia	15
Przygotowanie do zajęć	15

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
GER_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny posiadanej przez siebie wiedzy i odbieranych treści
GER_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do właściwego rozpoznania możliwości i ograniczeń wynikających z uzyskanej kompetencji języka niemieckiego oraz przyjęcia nowych idei i zmiany opinii w świetle dostępnych danych lub argumentów
GER_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do zasięgania opinii ekspertów (wykładowców/opiekunów naukowych) w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
GER_K1_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do poszanowania wartości dziedzictwa kulturowego niemieckiego obszaru językowego oraz cywilizacji ludzkiej
GER_K1_U02	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę z wykorzystaniem słowników, leksykonów oraz innych tradycyjnych i multimedialnych źródeł informacji, a także wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje z różnych źródeł
GER_K1_U03	Absolwent/ka potrafi właściwie korzystać ze zdobytej wiedzy przedmiotowej w celu formułowania i analizy problemów badawczych, przyczyn i przebiegu konkretnych zjawisk językowych, literackich, translatologicznych i dotyczących kultury niemieckiego obszaru językowego oraz w celu uzasadniania swoich wyborów
GER_K1_U04	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać i oceniać procesy i zjawiska językowe, literackie, translatologiczne i dotyczące kultury niemieckiego obszaru językowego na podstawie uzyskanej wiedzy i z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi wykorzystywanych w badaniach filologicznych oraz/lub w badaniach interdyscyplinarnych, a także samodzielnie, analitycznie i krytycznie interpretować językowe i literackie teksty i zjawiska kulturowe oraz zjawiska translatologiczne
GER_K1_U05	Absolwent/ka potrafi absolutnie potrafi refleksyjnie odnosić się do własnych pisemnych i ustnych wypowiedzi językowych i potrafi je modyfikować pod kontrolą wykładowcy/opiekuna naukowego
GER_K1_U07	Absolwent/ka potrafi komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa germańskiego, translatologii i kultury niemieckiego obszaru językowego
GER_K1_U08	Absolwent/ka potrafi brać udział w debacie, porozumiewać się z innymi specjalistami / filologami w języku niemieckim i w języku polskim, merytorycznie i fachowo argumentować oraz formułować wnioski z wykorzystaniem poglądów innych autorów w języku polskim i niemieckim, w języku niemieckim przygotowywać i formułować prace pisemne, w tym akademickie, z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, translatologii lub/i kultury niemieckiego obszaru językowego, o właściwej strukturze, kompozycji, budowie i argumentacji
GER_K1_U09	Absolwent/ka potrafi wypowiadać się w języku niemieckim oraz w języku polskim w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa, translatologii i wiedzy o kulturze niemieckiego obszaru językowego
GER_K1_U10	Absolwent/ka potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole
GER_K1_U11	Absolwent/ka potrafi pracować w grupie, przyjmując różne role przy wykonywaniu wspólnych projektów i prowadzeniu dyskusji, współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym) przy opracowywaniu tematów i projektów literaturoznawczych, językoznawczych, translatologicznych oraz o kulturze niemieckiego obszaru językowego
GER_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa germańskiego oraz translatologii i kultury niemieckiego obszaru językowego
GER_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie treść, formę i funkcję podstawowej terminologii, a także wybrane zagadnienia i pojęcia z zakresu wiedzy szczegółowej na temat literaturoznawstwa i językoznawstwa germańskiego, translatologii i kultury niemieckiego obszaru językowego oraz badań literaturoznawczych, językoznawczych, translatologicznych i dotyczących kultury niemieckiego obszaru językowego

Kod	Treść
GER_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe teorie i metodologię nauk literaturoznawczych, językoznawczych, translatologicznych oraz dotyczących kultury niemieckiego obszaru językowego i komunikacji interkulturowej w języku polskim oraz w języku niemieckim, a także metody i teorie wyjaśniające złożone powiązania i zależności między literaturoznawstwem, językoznawstwem, translatologią i kulturą niemieckiego obszaru językowego
GER_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe metody badawcze i interpretacyjne mające zastosowanie do tekstów użytkowych, literackich i naukowych w języku niemieckim i orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym obszaru kulturowego języka niemieckiego